

» BEELDJE IN «
NAARDEN

Naam GOOISCH VROUWTJE
Kunstenaar JAN EERSTENSZON VAN SCHAYCK
Waar GROTE KERK NAARDEN
Sinds 1515 EN 2015

Beeld je in dat je 'Gooisch Vrouwtje' wordt genoemd. En dat terwijl je de leeftijd van 503 jaar hebt bereikt. Sinds je vanaf 2015 menige Gooische vrouw in je nieuwe behuizing voorbij hebt zien komen, snap je die naam wel. Men is er trots op; beschouwt het als een soort van geuzennaam. Jij moest daar aanvankelijk wel om grinniken. Vond het stiekem best jammer dat je nis op ooghoogte bleek te zijn, terwijl jij gemaakt was om wat voorovergebogen het publiek gade te slaan. En Gooisch, jij? Och.

Begin 16e eeuw werd je in Utrecht uit hout gesneden en door je geestelijk vader toegevoegd aan de panelen die hij maakte voor de kast van het nieuwe orgel in de Naardense Grote Kerk. Met je hoge voorhoofd en amandelvormige oogleden voldeed je helemaal aan het toenmalige schoonheidsideaal volgens de kunststroom De Vlaamse Primitieven. Jij was toen je rond 1515 in Naarden arriveerde de enige vrouw tussen tien mannen van aanzien, een griffioen, een wildeman en een leeuw die het nieuwe kerkorgel sierden. In dat bonte gezelschap hield je je handen maar gevouwen. En je stond nu dan wel in Naarden, maar Gooisch, jij? Och.

Wat vond je het een groot avontuur toen je tezamen met een aantal panelen, overgebleven uit het ontmantelde orgel, mocht verhuizen naar Amsterdam. Het zojuist geopende Rijksmuseum nam een aantal stukken in bruikleen, en jij mocht mee. Wat een lol heb je gehad daar in Mokum, toen je deel uitmaakte van de vaste tentoonstelling! 118 jaar lang dikke pret; wat daar allemaal langskwam was wel even andere koek dan de vrome kerkgangers. Je hoopte dan ook vurig dat je er na de verbouwing van het Rijks weer bij zou zijn. Al je gebeden ten spijt bleef je achter in het depot. Opeens paste je niet meer tussen de panelen die wél in zaal 0.4 van het museum geplaatst werden. Lag het aan je naam? Maar nee, die naam kreeg je vanwege

je prachtige kleding. Jij had best een Gooische kunnen zijn: een beeld van een vrouw. Dat vond je dan wel weer eervol.

Helemaal gelukkig werd je toen Marlo Reeders van de Grote Kerk haar zinnen op jou had gezet. Zij wilde je terughalen naar Naarden, wat in 2015 uiteindelijk lukte. Werden je gebeden om weer uit de anonimiteit te treden toch nog verhoord. Onder enorme belangstelling kreeg jij je nieuwe plekje in jouw kerk; meteen het mooiste dat je ooit had gehad. Je was nu echt zelfstandig en niet langer 'onderdeel van'.

Op het stellinkje dat jou niet voorovergebogen maar rechtop laat staan, heb je vanuit je nis inmiddels al van alles bijgewoond: kerkdiensten natuurlijk, maar ook grootse evenementen. En bij al die gelegenheden kon je ze goed zien, die prachtige, krachtige Gooische vrouwen. Trots ben je dat jij gelijkwaardig bent, juist doordat je nu op dezelfde hoogte staat. Verguld zelfs dat je die naam mag dragen.

Verwachtingsvol kijk jij met je houten geschiedenis uit naar een gouden toekomst. En je handen houdt je nog steeds gevouwen, nu uit dankbaarheid. Och nee, voor een echte Gooische vrouw heet dat: Namasté! ◀